

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος MEDIA Mundus για την οπτικοακουστική συνεργασία με επαγγελματίες από τρίτες χώρες»

COM(2008) 892 τελικό — 2008/0258 (COD)

(2009/C 228/19)

Στις 2 Φεβρουαρίου 2009 και σύμφωνα με το άρθρο 150 παράγραφος 4 και το άρθρο 157 παράγραφος 3 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

«Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος MEDIA Mundus για την οπτικοακουστική συνεργασία με επαγγελματίες από τρίτες χώρες»

Στις 24 Φεβρουαρίου 2009, το Προεδρείο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ανέθεσε στο ειδικευμένο τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές και κοινωνία των πληροφοριών» την προετοιμασία των σχετικών εργασιών.

Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα των εργασιών, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά την 425η σύνοδο ολομέλειάς της, της 24ης και 25ης Μαρτίου 2009 (συνεδρίαση της 25ης Μαρτίου), όρισε ως γενικό εισηγητή τον κ. HERNÁNDEZ BATALLER και υιοθέτησε με 79 ψήφους υπέρ, 5 ψήφους κατά και 3 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα

1.1 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση απόφασης και συµμερίζεται την ανάγκη προάσπισης των αξιών και των αρχών της δημοκρατικής κοινωνίας και του κράτους δικαίου, εφόσον η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

1.2 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι είναι σκόπιμο και αναγκαίο να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή προκειμένου, κατά την εκτέλεση του προγράμματος αυτού, να μπορέσει να καθορίσει τους γενικούς προσανατολισμούς εφαρμογής του προγράμματος, καθώς και τα κριτήρια επιλογής, δεδομένου ότι τα σημεία αυτά δεν τροποποιούν ουσιώδη στοιχεία της πρότασης απόφασης και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

1.3 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με τους γενικούς στόχους του προγράμματος (ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής βιομηχανίας, δυνατότητες επιλογής των καταναλωτών και πολιτιστική πολυμορφία), αν και θα έπρεπε να διευκρινιστεί περαιτέρω η σκοπιμότητα των επιμέρους στόχων του προγράμματος – οι οποίοι είναι υπερβολικά γενικόλογοι – με ιδιαίτερη έμφαση στο διασυνοριακό και το διακρατικό πλαίσιο.

1.3.1 Ιδιαίτερης υποστήριξης αξίζει η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στην παραγωγή, τη διανομή και την εμπορία των οπτικοακουστικών έργων με τις διαφορετικές τους ψηφιακές εφαρμογές, καθώς και στην κυκλοφορία των οπτικοακουστικών έργων (συμπεριλαμβανομένων και των νέων μέσων, όπως το βίντεο κατά παραγγελία και η τηλεόραση μέσω IP).

1.4 Το προβλεπόμενο δημοσιονομικό πλαίσιο των 15 εκατομμυρίων ευρώ αποδεικνύεται εξαιρετικά φειδωλό για τους φιλόδοξους γενικούς στόχους του προγράμματος και, επομένως, θα πρέπει να αυξηθεί σημαντικά, προκειμένου να ενισχύσει με αποτελεσματικότερο τρόπο την ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία, με την επιφύλαξη της αυστηρής εφαρμογής της δημοσιονομικής πειθαρχίας και της αρχής της χρηστής οικονομικής διαχείρισης.

1.5 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα κατά την υλοποίηση του προγράμματος με άλλες συναφείς κοινοτικές πολιτικές, προγράμματα και δράσεις.

2. Ιστορικό

2.1 Στις 9 Ιανουαρίου 2009 η Επιτροπή δημοσίευσε την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος MEDIA Mundus για την οπτικοακουστική συνεργασία με επαγγελματίες από τρίτες χώρες.

2.2 Η εν λόγω πρόταση αναφέρεται στον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζει ο ευρωπαϊκός οπτικοακουστικός τομέας στην επίτευξη των στόχων της ατζέντας της Λισσαβόνας και της πρωτοβουλίας i2010 στο πλαίσιο της ατζέντας αυτής. Επίσης, αναφέρεται στη Σύμβαση της UNESCO για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης, η οποία επικυρώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση μαζί με 13 κράτη μέλη στις 18 Δεκεμβρίου 2006. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο βιομηχανικός αυτός κλάδος απασχολεί τουλάχιστον 5,8 εκατομμύρια άτομα, δηλαδή το 3,1 % του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ των 25.

2.3 Το έγγραφο επισημαίνει τις διαρθρωτικές δυσκολίες που εξακολουθούν να πλήττουν την κυκλοφορία των οπτικοακουστικών έργων στις αγορές τρίτων χωρών, παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για την ενίσχυση αυτού του κλάδου (τεχνολογική ανάπτυξη, εμφάνιση νέων φορέων και μέσων διανομής, ενθάρρυνση της παραγωγής περιεχομένου).

2.4 Σκοπός του προγράμματος MEDIA Mundus είναι, επομένως, να συμπληρώσει τις δράσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο άλλων πρωτοβουλιών, οι οποίες επικεντρώνονται περισσότερο στη συνεργασία εντός της ίδιας της ΕΕ (προγράμματα Media 2007, EuroMed Audiovisual II, πρόγραμμα ΕΕ-ΑΚΕ), και τη χρηματοδότηση από τα υφιστάμενα διεθνή ταμεία για την παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών.

3. Η πρόταση απόφασης

3.1 Η πρόταση απόφασης για τη θέσπιση του προγράμματος MEDIA Mundus για την οπτικοακουστική συνεργασία με επαγγελματίες από τρίτες χώρες έχει τα εξής κύρια χαρακτηριστικά:

3.1.1 Πρόκειται για ένα πρόγραμμα χρηματοδότησης έργων διεθνούς συνεργασίας με τρίτες χώρες για την περίοδο μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2011 και 31ης Δεκεμβρίου 2013. Ο προβλεπόμενος προϋπολογισμός για την εκτέλεση του προγράμματος κατά την εν λόγω περίοδο ανέρχεται σε 15 εκατομμύρια ευρώ.

3.1.2 Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος συνίστανται στην προώθηση της δημιουργίας δικτύων σε διεθνές επίπεδο, προκειμένου να ενισχυθεί ο ρόλος της Ευρώπης στον οπτικοακουστικό τομέα από βιομηχανική, πολιτιστική και πολιτική οπτική γωνία και να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα και η κυκλοφορία και προβολή των οπτικοακουστικών έργων.

3.1.3 Κάθε έργο θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τρεις εταίρους και να συντονίζεται από έναν ευρωπαίο επαγγελματία, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για την υποβολή της πρότασης, για τη διαχείριση του έργου και για τη διαχείριση και εκτέλεση των οικονομικών.

3.1.4 Μία σημαντική πτυχή του προγράμματος αφορά τη συνεχή κατάρτιση και ενίσχυση των ικανοτήτων των επαγγελματιών από την Ευρώπη και τις τρίτες χώρες που προβλέπεται να συμμετάσχουν στο έργο, με ιδιαίτερη προσοχή στις πτυχές της παραγωγής, της διανομής, της προβολής, της κυκλοφορίας, της διάθεσης στην αγορά και της αποθήκευσης των οπτικοακουστικών έργων, καθώς και σε ό,τι αφορά τα νομικά πλαίσια και τα χρηματοδοτικά συστήματα.

3.1.5 Επιπλέον, προβλέπεται η ανάπτυξη εκδηλώσεων και πρωτοβουλιών που ως στόχο έχουν να προωθήσουν τις οπτικοακουστικές γνώσεις του κοινού, ιδίως του νεανικού, με ιδιαίτερη έμφαση

στην αύξηση της ζήτησης του κοινού για πολιτιστικά πολύμορφο οπτικοακουστικό περιεχόμενο.

3.1.6 Μία από τις σημαντικότερες πτυχές του προγράμματος, που άπτεται της κυκλοφορίας των έργων, συνίσταται στην προώθηση του προγραμματισμού και της προβολής τόσο των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων σε τρίτες χώρες όσο και των έργων αυτών των χωρών στα κράτη μέλη. Αυτό περιλαμβάνει συμφωνίες με κινηματογραφικά δίκτυα που διαθέτουν αίθουσες στην ΕΕ και σε τρίτες χώρες και ενθάρρυνσή τους να βελτιώσουν τις συνθήκες προγραμματισμού και προβολής, από την άποψη τόσο του αριθμού των προβολών όσο και της διάρκειας και της προώθησής τους.

3.1.7 Προβλέπεται, επίσης, υποστήριξη των εταιρικών σχέσεων ανάμεσα στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς (ή τις πλατφόρμες διάθεσης βίντεο κατά παραγγελία [VOD]) και στους κατόχους δικαιωμάτων, προκειμένου να συντάξουν καταλόγους έργων για διάθεση από τις εν λόγω πλατφόρμες.

3.1.8 Το πρόγραμμα περιλαμβάνει, ανάμεσα στις δράσεις προς υλοποίηση, την υποστήριξη της μεταγλώττισης και του υποτίτλισμού για τη διανομή και τη διάδοση των οπτικοακουστικών έργων της Ευρώπης και των τρίτων χωρών διαμέσου όλων των διαθέσιμων διαύλων και προς όφελος των παραγωγών, των διανομέων και των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών.

3.2 Σε κάθε περίπτωση, η χρηματοδότηση που χορηγείται βάσει του προγράμματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % του τελικού κόστους του προς χρηματοδότηση έργου εκτός από ρητώς προβλεπόμενες εξαιρέσεις, στις οποίες το ποσοστό αυτό μπορεί να φθάσει το 80 %.

3.2.1 Η συνεισφορά των δικαιούχων μπορεί να παρασχεθεί εξ ολοκλήρου ή εν μέρει σε είδος, εάν η αξία της δεν υπερβαίνει το πραγματικό κόστος όπως τεκμηριώνεται από λογιστικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των χώρων που τέθηκαν στη διάθεση του προγράμματος για σκοπούς εκπαίδευσης ή προώθησης.

3.2.2 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να παρουσιάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών μια ανακοίνωση σχετικά με τη συνέχιση του προγράμματος μέχρι τις 30 Ιουνίου 2012 και μία έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης του αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015.

3.2.3 Η απόφαση αναφέρει ρητά τις διάφορες οριζόντιες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, στην ενίσχυση των οποίων θα συμβάλει το πρόγραμμα MEDIA Mundus:

— στη συζήτηση και στην ενημέρωση για την Ευρωπαϊκή Ένωση ως χώρου ειρήνης, ευημερίας και ασφάλειας,

-
- στην προαγωγή της ελευθερίας έκφρασης ως θεμελιώδους αρχής,
 - στην βελτίωση της γνωσιακής βάσης της ευρωπαϊκής οικονομίας και στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της ΕΕ και
 - στη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση ως προς τη σημασία της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της πολυπολιτισμικότητας στον κόσμο,
 - στη συμβολή στην καταπολέμηση κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Βρυξέλλες, 25 Μαρτίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Mario SEPI
